

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

Warszawa, dnia 24 marca 2009 r.

DOLiS/DEC-247/09

dot. DOLiS-440-877/08

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi A. , Państwa K., Państwa J., Państwa T. Państwa R. , na ujawnienie przez lustratora Krajowej Rady Spółdzielczej danych osobowych w protokole lustracji Spółdzielni Mieszkaniowej.

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga powyższych osób, na ujawnienie przez lustratora Krajowej Rady Spółdzielczej ich danych osobowych w protokole lustracji Spółdzielni Mieszkaniowej.

Skarżący wnieśli o „podjęcie prawem przewidzianych czynności zgodnie z zakresem kompetencji oraz spowodowanie usunięcia naszych danych osobowych z przedmiotowego Protokołu”.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił w toku przeprowadzonego w przedmiotowej sprawie postępowania wyjaśniającego następujący stan faktyczny :

1. Pismami z dnia 8 kwietnia i 9 maja 2008 r. wniesiono do KRS skargi na działalność Spółdzielni, które zostały przekazane lustratorowi celem ich zbadania.
2. W dniach 25 kwietnia – 30 maja 2008 r. w Spółdzielni została przeprowadzona przez lustratora KRS lustracja obejmująca działalność Spółdzielni za okres do 31 grudnia 2007 r.
3. W protokole z powyższej lustracji ujawniono dane osobowe Skarżących w zakresie imienia, nazwiska i miejsca zamieszkania, jako osób, które podpisały skargi na działalność Spółdzielni (część I ust. 8), jako byłych członków Spółdzielni (część III) oraz właścicieli posesji posiadających oddzielne przyłącza wodociągowe (część IV ust. 1).

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz. U. z 2002r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwana dalej ustawą, określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1). Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności usunięcie uchybień (pkt 1), uzupełnienie, uaktualnienie, sprostowanie, udostępnienie lub nieudostępnienie danych osobowych (pkt 2), zastosowanie dodatkowych środków zabezpieczających zgromadzone dane osobowe (pkt 3), wstrzymanie przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego (pkt 4), zabezpieczenie danych lub przekazanie ich innym podmiotom (pkt 5), usunięcie danych osobowych (pkt 6).

Jednym z podstawowych obowiązków spoczywających na administratorze danych jest, wynikający z art. 36 ust. 1 ustawy, obowiązek zabezpieczenia danych osobowych przed m.in. ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym i przetwarzaniem z naruszeniem przepisów ustawy. Zgodnie natomiast z art. 26 ust. 1 ustawy, administrator danych powinien dołożyć szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą. Koniecznym jest w tym miejscu wskazanie na zasadę celowości, zgodnie z którą zbieranie danych osobowych powinno być dokonywane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i nie poddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnemu z tymi celami (art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy). Należy również mieć na względzie zasadę adekwatności przetwarzania danych osobowych, o której stanowi art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy, stosownie do której administrator powinien zapewnić, aby dane były adekwatne w stosunku do celów, w jakich są przetwarzane. Z uwagi na powyższe, przetwarzane dane swym rodzajem i treścią nie powinny wykraczać poza potrzeby wynikające z celu ich przetwarzania.

W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych działanie polegające na zamieszczeniu w protokole z lustracji Spółdzielni danych osobowych Skarżących, zwłaszcza w kontekście składanych przez nich skarg, nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa. Podkreślić należy, iż zrealizowanie celu - jakim jest zbadanie w trakcie lustracji zasygnalizowanych nieprawidłowości - nie wymaga zamieszczenia w protokole lustracji danych osobowych osób, które wskazywały na te nieprawidłowości. Tego rodzaju działanie jest niecelowe i nieuzasadnione. Skarżący nie byli stroną lustracji ani też nie brali udziału w czynnościach przeprowadzanych w jej trakcie. W związku z powyższym, umieszczenie danych osobowych Skarżących w protokole lustracji Spółdzielni, stanowiło naruszenie art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy. Mając na uwadze powyższe, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zwrócił się do Prezesa Zarządu KRS o wprowadzanie rozwiązań, które uniemożliwią ujawnianie w protokołach lustracji spółdzielni mieszkaniowych danych osobowych osób informujących o okolicznościach podlegających badaniu w trakcie przeprowadzanej lustracji.

Jednakże, pomimo stwierdzenia nieprawidłowości w procesie przetwarzania danych osobowych Skarżących, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie może przywrócić stanu zgodnego z prawem, tzn. nie może nakazać usunięcia danych osobowych Skarżących z protokołu lustracji. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 93 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848 z późn. zm.) sporządzony przez lustratora protokół z czynności lustracyjnych ma moc dokumentu urzędowego. Oznacza to, że stanowi dowód tego, co zostało w nim urzędowo zaświadczone. Stanowi jako dokument pewną całość i ingerencja w jego treść, poprzez usunięcie części danych, pozbawiłaby go cech takiego dokumentu. Dokument urzędowy korzysta z domniemania prawdziwości (autentyczności) oraz domniemania zgodności z prawdą tego, co zostało w nim urzędowo zaświadczone. Usunięcie jakichkolwiek elementów z protokołu z czynności lustracyjnych stanowiłoby zmianę jego treści, a więc podważałoby jego wiarygodność. Dla uznania mocy dowodowej dokumentu, ważna jest nie tylko jego treść, ale również forma. Wszelkie zatem przekreślenia, usunięcia z dokumentu jego treści spowodowałyby, iż mógł on stracić swój walor dowodowy. Należy mieć na uwadze fakt, że dokument urzędowy, w którym dokonano zmian, np. poprzez usunięcie części znajdujących się w nim danych, nie będzie już tym dokumentem, którym był, gdy został stworzony. W okolicznościach niniejszej sprawy oznacza, to iż protokół z czynności lustracyjnych z którego usunięto dane osobowe Skarżących nie będzie tym samym protokołem, który został stworzony przez lustratora KRS i z którego ustaleniami zgodzili się członkowie zarządu Spółdzielni składając pod nim swoje podpisy, a jaki taki występowałby w obrocie prawnym. W związku z powyższym wskazać należy również, że osoba, która dokonałaby usunięcia danych z tego dokumentu wypełniłaby znamiona czynu określonego w art. 270 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks

karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 ze zm.), który stanowi, że kto, w celu użycia za autentyczny, podrabia lub przerabia dokument lub takiego dokumentu jako autentycznego używa, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Wskazać tutaj należy przedstawione w piśmiennictwie stanowisko, że „przerobieniem jest dokonywanie fizycznych zmian w istniejącym autentycznym dokumencie (wprowadzanie nowych fragmentów, usuwanie istniejących, zmiany zapisu, np. przez wpisanie innej daty, przekreślenia), lecz tylko takich, które takiej przerobionej postaci nadają pozory autentyczności. W konsekwencji tak zmieniony dokument traci walor prawdziwości. Za przerobienie dokumentu należy uznać także dokonanie takich zmian, które doprowadziły do tego, iż dokument po przerobieniu swą treścią odpowiada rzeczywistości (np. przerobienie błędnie wpisanego nazwiska na nazwisko o właściwym brzmieniu)” A., *Kodeks karny Komentarz*, Warszawa 2008, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis (wydanie I). Stosownie do art. 156 § 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zwanej dalej Kpa, organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która w razie jej wykonania wywołałaby czyn zagrożony karą.

Kolejnym powodem, dla którego w powyższej sprawie nie jest możliwe wydanie przez Generalnego Inspektora decyzji administracyjnej nakazującej przywrócenie stanu zgodnego z prawem jest fakt, iż jak wynika z przekazanej przez Skarżących w piśmie z dnia 9 marca 2009 r. informacji odpis protokołu z lustracji znajduje się w aktach postępowania sądowego. Ewentualna decyzja administracyjna wydana przez Generalnego Inspektora nakazująca usunięcie danych osobowych z protokołu musiałaby dotyczyć również odpisu znajdującego się w powyższych aktach. Generalny Inspektor nie może zaś podejmować czynności dotyczących postępowań prowadzonych przez sądy na podstawie właściwych przepisów prawa. Byłaby to niedopuszczalna ingerencja w ich funkcjonowanie. Powyższe znalazło potwierdzenie w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w wyroku z dnia 2 marca 2001 r. (sygn. akt II SA 401/00), wskazał m.in., że: „(...) Generalny Inspektor (...) nie jest organem kontrolującym ani nadzorującym prawidłowość stosowania prawa materialnego i prawa procesowego w sprawach należących do właściwości innych organów, służb czy sądów, których orzeczenia podlegają ocenom w toku instancji czy w inny sposób określony odpowiednimi procedurami (...)”.

Mając na uwadze powyższe - pomimo negatywnego zdania Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych odnośnie zgodności umieszczenia danych osobowych Skarżących w protokole z czynności lustracyjnych (w szczególności zamieszczania takich danych ze wskazaniem, iż są osobami składającymi skargi na działalność Spółdzielni) z art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o ochronie danych osobowych - nie jest dopuszczalne wydanie decyzji administracyjnej zgodnej z ich żądaniem.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych w związku z art. 127 Kodeksu postępowania administracyjnego, stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).